

Norges vassdrags- og energidirektorat
George Nicholas Nelson
Postboks 5091 Majorstuen

0301 OSLO

Høringsuttalelse - vurdering av konsesjonsplikt for opprustning/utvidelse av Kaldåga kraftverk - Vefsn kommune

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har sendt på høring en søknad fra Helgeland kraft om konsesjonspliktavurdering for opprustning/ utvidelse av eksisterende Kaldåga kraftverk. Kraftverket ble ferdigstilt i 1958 og ligger i øvre deler av det vernede Drevjavassdraget i Vefsn kommune. Helgeland kraft mener at på grunn av alder, rehabiliteringsbehov, drift, økonomi og miljø er det nødvendig å gjøre tiltak i eksisterende kraftverk.

I søknaden er det derfor redegjort for tre ulike alternativer til rehabilitering eller opprusting/utvidelse av Kaldåga kraftverk. Alternativ 0 innebærer vedlikehold av eksisterende anlegg, uten endring av rørgaten som ligger i dagen. Alternativ 1 og 2 vil innebære at rørgaten i eksisterende kraftverk, i sin helhet blir lagt i fjell. Dette kan medføre behov for massedeponi, hvis massene ikke kan benyttes til allmenntilleggsformål. For alternativ 1 er det planlagt å oppgradere installert effekt fra 17 til 21 MW, i tillegg til økt slukeevne på 4500 l/s (3600 i dag). For alternativ 2 er det planlagt at ytterligere 450 m ekstra av elva vil bli fraført vann nedstrøms eksisterende kraftstasjon. I tillegg vil det bli bygget en ny kraftstasjon. Installert effekt økes til 21 MW, og en økt slukeevne på 4100 l/s.

NVE skal vurdere om tiltaket medfører skade og ulempe av slik betydning for allmenne interesser at det oppstår konsesjonsplikt jf. vannressurslovens § 8.

NVE ber fylkeskommunen om å vurdere om kjente allmenne interesser kan bli berørt og i tillegg vurdere tiltaket i forhold til sin sektorlovgivning. Det bes også om at høringsinstansene vurderer kunnskapsgrunnlaget i forhold til naturmangfoldloven § 8.

Miljøfaglig uttalelse

Friluftslivskartlegging

Kaldåga kraftverk ligger innenfor det registrerte friluftslivsområdet [Toven](#). Området beskrives som et høyt fjellsområde med fiske- og jaktmuligheter. Etablering av rørgaten i tunnel vil være positivt for utøvelsen av friluftsliv, både visuelt og for bedre fremkommelighet. Økt slukeevne vil føre til redusert vannføring i elva. Så fremt dette ikke medfører negative konsekvenser for fisk i elva vil trolig friluftsinteressene i området ikke berøres i nevneverdig grad.

Landskapskartlegging

Øvre deler av kraftverket ligger i landskapstypen *kupert høgfjellandskap*, som er preget av tekniske inngrep som ledningsnett. Nedre del av kraftverket er etablert i landskapstypen *åpent dallandskap med innsjø, infrastruktur og jordbrukspreg*. I verdivurderingen av landskapet i Nordland, er disse landskapstypene sammenlignet med lignende landskapstyper. Med bakgrunn i denne sammenligningen er landskapet i området hvor kraftverket ligger, vurdert å ha middels verdi. Rørgate i tunnel vil utelukkende være positivt for landskapet i området, da det vil fremstå som mindre preget av infrastruktur. Redusert vannføring i elva kan være noe negativt for landskapsopplevelsen for de som ferdes i området.

Vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltningen)

Kraftverket berører i dag seks ulike vannforekomster, ettersom kraftverket består av tre magasin. De er som følger: Kaldåga (152-6-R), Envatnet (152-470-L), Tovatnet (152-969-L), Utløpselv Kaldåvatnan (152-4-R), Kaldåvatnan (152-45377-L) og Buktelvvatnan (152-968-L).

Alle de seks vannforekomstene er registrert som SMVF (sterkt modifiserte vannforekomst) og har miljømålet *godt økologisk potensial* innen 2021. I følge www.vann-nett.no er det risiko for at vannforekomstene ikke når miljømålet. Årsaken til dette er for fire av vannforekomstene at de er vannkraftdammer, og for de to resterende at det ikke har vært krav om minstevannføring.

Kulturminnefaglig uttalelse

Tiltaket berører ikke kjente, verneverdige kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for og potensialet for påvisning av nye, hittil ukjente, synes å være lavt. Vi understreker at det påligger utbygger en aktsomhets- og meldeplikt dersom det under arbeidet i terrenget skulle oppdages fornminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd.

Kulturminnefaglig vurdering: arkeolog Trine Johnson

Faglige anmerkninger

Fylkeskommunen ser at både alternativ 1 og 2 vil medføre positive konsekvenser for friluftsliv og landskap. Fylkeskommunen ser også at alternativ 2 vil føre til en vesentlig endring, med bygging av ny kraftstasjon og redusert vannføring på ytterligere 450 m. Med tanke på at elva inngår i ett vernet vassdrag kan endringene i alternativ 1 og 2 medføre skade og ulempe for allmenne interesser.

Kunnskapsgrunnlaget i forhold til naturmangfoldloven §8

I søknadens kapittel 6 er det redegjort for tiltakets virkning for miljø, naturressurser og samfunn. Vi har videre hentet inn kunnskap fra naturbase.no, vann-nett og landskaps- og friluftslivskartlegginger for Nordland. Forutsatt at denne kunnskapen legges til grunn for NVEs vurdering, mener fylkeskommunen at det foreligger tilstrekkelig kunnskap for å kunne fatte et vedtak i saken.

Med vennlig hilsen

Katrine Erikstad
seksjonsleder for Plan og miljø

Mari Hulleberg
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Norges vassdrags- og
energidirektorat

Postboks 5091 Majorstuen 0301 OSLO

Kopi til:

Sametinget
Trine Johnson

Ávjovárgeaidnu 50 9730 KARASJOK